CIMR Current Issues in Migration Research

Bortom desinformation, fanatism och otillbörlig påverkan: Djupberättelsen som gav näring åt och förstärkte kampanjen mot Sveriges LVU-lagstiftning

Jonathan J. Morgan

Sammanfattning I denna artikel använder jag Arlie Hochschilds begrepp djupberättelse för att förklara varför den virala LVU-kampanjen i Sverige har fått genklang i delar av landets muslimska befolkning. Med utgångspunkt i intervjuer med muslimska samhällsaktörer, däribland lärare, jurister, tjänstepersoner och personer förankrade i lokala organisationer, argumenterar jag för att kampanjens inflytande inte enbart kan förklaras av desinformation, utländsk påverkan eller en allmän misstro mot myndigheter. Snarare bygger dess trovärdighet på att den överensstämmer med en bredare affektiv förståelse av livet i Sverige. Deltagarna beskriver Sverige som ett samhälle präglat av övervakning, svåröverskådliga institutioner, ett villkorat engagemang för mänskliga rättigheter och återkommande erfarenheter av att aldrig riktigt höra till. Dessa erfarenheter utgör en tolkningsram inom vilken anklagelser mot socialtjänsten framstår som känslomässigt trovärdiga, oavsett deras faktiska sanningshalt. Detta innebär att Socialstyrelsens försök att bemöta LVU-relaterade narrativ sannolikt inte kommer att lyckas om de enbart fokuserar på att korrigera felaktig information. Insatser för att bygga förtroende måste också bemöta de affektiva och politiska grundvillkoren som gör att sådana narrativ får genomslag.

INTRODUKTION

I början av 2025 genomförde jag ett tre månader långt pilotprojekt om ”LVU-kampanjen”[1] – en kampanj som bedrevs både fysiskt och på nätet och som innefattade en viral våg av inlägg i sociala medier. Dessa inlägg gjorde gällande att socialtjänsten i Sverige kidnappar muslimska barn från deras familjer och, i de mest extrema fallen, tvingar dem att äta fläskkött och dricka alkohol. Kampanjen, som inleddes 2021 och involverade aktörer både inom och utanför Sverige, fick så starkt genomslag att regeringen formellt gav Socialstyrelsen i uppdrag att, tillsammans med Myndigheten för psykologiskt försvar, utarbeta en strategi för att motverka desinformationen.[2] Den strategi som utformades gick ut på att använda samma plattformar i sociala medier där kampanjen spridits för att förmedla korrekt motinformation. Jag har på annat håll skrivit om bristerna i en sådan strategi[3], men i denna artikel vill jag lyfta fram en av pilotprojektets centrala slutsatser: att kraften bakom LVU-kampanjen inte ligger i innehållet i enskilda inlägg, utan i hur väl de stämmer överens med en ”djup berättelse” som delas av en betydande andel invandrare i Sverige, en berättelse som avviker från etablerade narrativ om det svenska samhället. Snarare än att upprepa vanliga förklaringar till kampanjens genomslag – såsom utländsk inblandning, religiös fanatism eller en allmän misstro mot myndigheter – argumenterar jag i denna artikel för att sådana narrativ får fäste i den normativa svenska politikens grundvillkor.

Underlaget för den här artikeln består av transkriptioner från sju intervjuer som jag genomförde med muslimska "aktörer som möter allmänheten", bestående av jurister, tjänstemän, samordnare i lokalsamhället och lärare.[4] På grund av projektets tidsbegränsningar misslyckades min ursprungliga plan – att intervjua personer som hade lämnat eller övervägde att lämna Sverige på grund av LVU-kampanjen[5] – så jag bestämde mig för att intervjua de "grindvakter" som jag från början förlitade mig på för att få tillgång till den andra forskargruppen. Som aktörer som möter allmänheten och själva är muslimer kunde dessa deltagare erbjuda ett värdefullt bidrag till att förstå dynamiken bakom detta fenomen, genom att dra nytta av flera första- och andrahandsberättelser om erfarenheter av den svenska socialtjänsten, vilka de kommit i kontakt med genom sin yrkesutövning.

DJUPBERÄTTELSEN

Det teoretiska perspektiv som används i denna artikel – ”den djupa berättelsen” – har utvecklats av sociologen Arlie Hochschild. Djupberättelsen är ”en berättelse om hur det känns – det är den berättelse som känslor förmedlar, på symbolernas språk”.[6] Djupberättelsen representerar en människas vardagliga och självklara uppfattning av hur världen ter sig. Djupberättelsen finner genklang hos den person som omfattar den eftersom den bekräftar dennes känslor och föreställningar om hur världen fungerar samt hjälper till att skapa mening i samhälleliga händelser.

Ett av de underförstådda antaganden som ligger till grund för Socialstyrelsens arbete är att problemet bakom LVU-kampanjen är desinformation, det vill säga att människor förses med felaktig information, vilket leder till felaktiga föreställningar som i sin tur medför en påtaglig minskning av förtroendet för statliga institutioner. Detta är logiskt om vi utgår från att människor i första hand är "tänkande varelser" som tänker sig fram genom världen. Men tänk om människor främst är "kännande varelser" som känner sig fram genom världen?

Problemet, enligt Hochschild, är att vår kunskap om våra politiska motståndare främst bygger på ett utifrånperspektiv. Vi ser vad människor gör, hur de röstar och vad de reagerar på, men vi förstår inte varför. Vi saknar ofta insikt i den djupberättelse, den känslomässigt förankrade berättelse om hur världen fungerar, som bär upp dessa åsikter och beteenden. Att ta del av en annan människas djupberättelse gör det möjligt att inte bara närma sig ståndpunkter som vi finner problematiska, utan också att förstå vad som får dessa ståndpunkter att framstå som rimliga för den person som omfattar dem. Vi kan fråga oss: vad är det som gör dessa idéer plausibla? Djupberättelser har en känslomässig dragningskraft för vissa människor som de saknar för andra. Olika former av prekärhet bidrar till den attraktionskraft som en djupberättelse utövar på en individ. I denna artikel försöker jag rekonstruera djupberättelsen hos de aktörer som intervjuats för studien för att bättre förstå de föreställningar som ligger bakom den låga tilliten till offentliga institutioner.

Även om det ligger bortom denna artikels syfte att formulera ett fullt utvecklat alternativ till Socialstyrelsens insatser, avslutar jag artikeln med att peka på en möjlig väg framåt i denna diskussion.

Fram till nyligen har berättelserna om bristen på samförstånd i den svenska offentligheten dominerats av begreppet ”parallellsamhällen”. Sådana parallellsamhällen antas hota samhällets sammanhållning eftersom de verkar utanför den etablerade samhällsgemenskapen. Även om jag inte vill hävda att alla aspekter av denna beskrivning är felaktiga, menar jag att denna negativa framställning av de delar av samhället som befinner sig utanför huvudfåran begränsar möjligheten att föreställa sig en offentlighet där en mångfald av olika röster ges utrymme att höras.

I de följande avsnitten beskriver jag några återkommande teman i studiedeltagarnas skildringar av livet i Sverige. Enligt deras berättelser kännetecknas livet i Sverige av en hög grad av övervakning, en stark strävan efter samsyn i frågor som rör världsbild och värderingar, samt av sociala regler som aldrig tydligt uttalas och som nyanlända ständigt riskerar att bryta mot. Därutöver framställs Sverige som ett land där stor vikt läggs vid ett formellt bejakande av mänskliga rättigheter och ett rättighetsbaserat språkbruk, men där detta åtagande i praktiken är kraftigt beskuret, särskilt i förhållande till muslimska befolkningsgrupper i och utanför Sverige.

ÖVERVAKNINGSSTATEN

Deltagarna och deras utrikesfödda vänner upplever Sverige som ett land där de utsätts för en hög grad av övervakning. Detta sker i deras kontakter med hälso- och sjukvården och skolpersonal, men sträcker sig också till mer informella situationer utanför hemmet. De upplever sig exempelvis vara iakttagna av grannar eller okända personer i offentliga parker. Oavsett om denna föreställning grundar sig i faktiska erfarenheter eller subjektiva upplevelser leder den till att deltagarna känner att de måste vara försiktiga

när de vistas utanför hemmet. De anser att de, särskilt i umgänget med sina barn, måste vara medvetna om att det kan finnas osynliga gränser som de riskerar att överskrida, eller uppfattas ha överskridit, vilket kan leda till att någon gör en orosanmälan till socialtjänsten. Hotet om en orosanmälan, och det faktum att vem som helst i Sverige kan lämna in en sådan, omvandlar relationer som annars skulle präglas av tillit, exempelvis med grannar och andra bekanta, till potentiella hot. Ahmed, en syrisk tjänsteman, beskrev det på följande sätt:

> *”Jag känner att det finns … ibland finns det någon form av … begränsningar för hur jag bör uppfostra mina barn. Jag måste vara mycket försiktig med allt jag säger, eftersom det kan finnas något som väcker frågor [hos socialtjänsten].”*

Den försiktighet som Ahmed ger uttryck för hänger samman med en erfarenhet som hans bror hade i relation till LVU-lagstiftningen. En orosanmälan gjordes av en lärare som uppmärksammade att hans två söner, som brukade brottas med varandra, kom till skolan med rivmärken i ansiktet. Ahmed fortsatte:

> *”[D]e granskade allt och fann ingenting […] och ärendet avslutades utan att några åtgärder vidtogs. Men tiden mellan lärarens orosanmälan och att ärendet lades ned var en mardröm för min bror […] det tog fyra eller fem veckor […] och han är fortfarande tio gånger mer försiktig när det gäller allt som har att göra med hur pojkarna ser ut när de går till skolan. Jag menar att han numera blir stressad bara om något av barnens naglar är långa. Han vill klippa deras naglar så att de inte bråkar med varandra och lämnar märken efter sig.”*

Ahmeds bror har blivit mycket försiktig med hur hans barn framstår när de går till skolan. Han är medveten om att konsekvenserna av att inte leva upp till de förväntade normerna kan bli mycket allvarliga. Även om Ahmed, som har tre barn, inte själv har upplevt detta, har han lätt att föreställa sig hur det skulle vara att vara i sin brors situation:

> *"Mina barn bråkar ibland […] jag menar, en eller två gånger om dagen […] Men i min värld är det helt normalt. Och det är väldigt svårt att hålla sådant under kontroll. Jag menar, jag säger till dem att det får konsekvenser om man beter sig aggressivt mot sin bror."*

För läraren Basima är det framför allt när hon vistas utanför hemmet tillsammans med sina barn som hon känner oro:

> *"Ibland känner jag mig obekväm när jag är ute och leker med mina barn på grund av att vissa äldre svenskar bara står och stirrar på oss. Sådana saker gör mig rädd, eftersom jag inte vet vad som skulle kunna få dem att ringa någon eller anmäla mig."*

Basima är medveten om att vem som helst kan göra en orosanmälan gällande hennes barn, och hon oroar sig för att de äldre personer som hon ser i parken letar efter felsteg i hennes sätt att vara förälder. Hon känner en oro över att bedömas utifrån normer som hon inte fullt ut förstår: *"Vilket beteende bör jag undvika, och vad måste jag vara försiktig med? Det är faktiskt det som är min rädsla."* Samhällsorganisatören Fatima menar att bristande kunskap om hur systemet fungerar leder till att människor känner att de är övervakade:

> *”Många säger: ’Åh, titta, min handläggare är verkligen dålig.’ Och när jag frågar: ’Varför är handläggaren dålig?’, svarar personen: ’För att hon säger att jag måste meddela henne om jag köper en bil eller om jag köper något annat.’”*

Snarare än att uppfatta denna kontroll som en försiktighetsåtgärd för att säkerställa att pengar endast går till dem som har störst behov, tolkas den som ett medel för manipulation eller kontroll. Kombinationen av en sedan tidigare utbredd misstro mot myndigheter och känslan av att de,

som invandrare i Sverige, ständigt står under övervakning, försvårar deltagarnas tillit till sociala institutioner.

EN MÄKTIG OCH SVÅR GREPBAR STAT

I linje med det föregående temat framställs staten som både mäktig och svår att förstå. Maryam menar att ett av hindren för tillit bland kvinnor med bakgrund i Mellanöstern i Sverige är det sätt att kommunicera som myndigheterna föredrar: ”När vi möter det svenska samhället är de vana vid att sköta all kommunikation via e-post, [gömda] bakom en skärm.” Hon ser det som problematiskt att all kommunikation från skolan sker via en app i mobiltelefonen och förklarar att de föräldrar hon möter ”behöver mötas [...] ansikte mot ansikte [...] de värdesätter personliga möten och att få samtala vid ett fysiskt möte”.

Samma problem lyftes fram av Fatima, som uttryckte frustration över att få mejl från kommunen som undertecknades med kommunens namn snarare än med en enskild tjänstemans namn:

”Ibland mejlar jag dem och säger: ’snälla, skriv ut namnet på en person i signaturen’. Det känns så robotaktigt! Jag pratar ju inte med kommunen. Jag pratar med en människa. Det är sådana saker som kan göra enorm skillnad.”

För Fatima innebär möjligheten att se kommunen som ett nätverk, som en ”kedja av människor”, att det blir svårare att betrakta den som en anonym och illasinnad aktör. Båda dessa kvinnor talar utifrån egna erfarenheter, Maryam som kulturell översättare i en skola och Fatima som organisatör i civilsamhället. Båda framhöll att missförstånd ofta tenderar att prägla den ena partens syn på den andra. Maryam berättade om ett tillfälle då hon arbetade med en ung person som placerats i ett program för elever som stör undervisningen i klassrummet. Barnets far tolkade placeringen som en illvillig handling riktad mot sin son, medan rektorn ansåg att den låg i barnets bästa intresse. Genom medling ansikte mot ansikte hjälpte Maryam dem att förstå varandras perspektiv.

"Vi kommer från ett land", reflekterade Maryam, "där vi aldrig har litat på staten. Vi kunde aldrig lita på myndigheterna. Under många år försökte alla vilseleda oss."

Den känsla av statens ”doldhet” som deltagarna erfar bidrar till missförstånd. Herz och Lalander[7] har visat på hur socialtjänstens företrädare, som annars är osynliga, plötsligt kan träda in i unga människors liv och fatta beslut med långtgående konsekvenser. Deras problematisering av socialarbetarens roll fångar väl de erfarenheter som deltagarna i denna studie ger uttryck för.

ALLA BARN ÄR INTE LIKA MYCKET VÄRDA

Ett annat sätt på vilket denna djupberättelse kommer till uttryck är genom deltagarnas ifrågasättande av vissa grundläggande föreställningar i det svenska samhället. Sången ”Alla barn har lika mycket värde”**,** som lärs ut till förskolebarn i Sverige, hämtar sin text från artikel 2 i barnkonventionen. I Sverige utgör barnkonventionen ett centralt instrument för utformningen av barns utbildning, från förskolan och uppåt. Deltagarna i denna studie var skeptiska till i vilken utsträckning det svenska samhället faktiskt förverkligar de värden som det säger sig stå för. Laila sade exempelvis till mig: ”Svenskar tycker om att säga att ’alla är lika mycket värda’. Jag säger att alla inte är lika mycket värda i Sverige. ”Hon beskrev vad hon uppfattar som en diskrepans mellan vad som sägs och vad som görs. Särskilt menar hon att det i slutändan är vita, etniskt svenska barn som prioriteras när rättigheter fördelas, medan etniska minoriteter och personer utanför Sverige underförstått betraktas som mindre värda. Genom detta uttrycker Laila att även om detta är något människor säger, "så känner man det inte riktigt". Det känns helt enkelt inte på riktigt för henne. På ett känslomässigt plan upplevs det inte som verkligt för henne.

Även om LVU-kampanjen föregick invasionen av Gaza blev den svenska regeringens till synes likgiltiga hållning till folkmordet i Gaza, för deltagarna, ett tecken på denna dubbla standard. Fatima uttryckte det så här:

"Sedan allt det som hänt i Gaza började har jag känt att det blivit oerhört svårt att arbeta med barn. När man säger att 'alla barn har lika mycket värde' vill man tro på det, och man vill ge alla barn samma möjligheter. Man sitter och planerar hela verksamheten utifrån barnens perspektiv och behov, samtidigt som man vet att det finns barn som förlorar armar och ben, som opereras utan bedövning och som svälter ihjäl. Det har gjort mig galen, verkligen helt galen. Jag känner att jag håller på att förlora förståndet varje gång jag möter barn här."

Som organisatör i civilsamhället och konstlärare har Fatima utbildats i att sätta barnkonventionen och barnets perspektiv i centrum för sitt pedagogiska arbete. Samtidigt har motsättningen mellan den retorik som hon har lärt sig att förmedla och den svenska regeringens bristande engagemang för Gaza bekymrat henne. Hon anser inte att Sverige gör något för att förhindra att barn utanför Sveriges gränser dör.

För dessa deltagare är sambandet mellan det nationella och det internationella tydligt. De förväntar sig att en tro på rättigheter också innebär att dessa rättigheter omsätts i praktiken, både nationellt och internationellt. Detta är något som de upplever har åsidosatts eller tillämpats inkonsekvent, vilket ger upphov till betydande misstro och besvikelse. Basima uttryckte det så här:

"Det där med mänskliga rättigheter som jag trodde fanns här i Sverige är nonsens. Det är en lögn. Det finns inga mänskliga rättigheter [...] Det här är ett problem. Vi pratar hela tiden om sådana saker, men vi gör dem inte."

Som invandrare i Sverige präglas deltagarna av ett starkt transnationellt perspektiv och en stark känsla av samhörighet över nationsgränserna. Detta innebär att de bedömer den svenska staten utifrån hur väl rättigheter anses värnas, både nationellt och i utrikespolitiken.

VI KOMMER ALDRIG ATT HÖRA TILL

Den optimism inför staten som deltagarna beskriver att de kände under sina första år i Sverige hade avtagit när jag talade med dem, även om de flesta fortfarande uppvisar en aktiv och framåtblickande inställning till livet i landet. Fatima beskriver exempelvis den känsla av utanförskap som några av hennes arabiska vänner upplever: "Jag känner så många araber som [...] har bott här i 15, 20 eller 25 år utan att ha en enda svensk vän. Det är galet, eftersom de känner att de inte hör till och att de inte är välkomna". Fatima talar dock om detta problem utifrån, eftersom hon själv inte har upplevt det i samma utsträckning. Hon har svenska vänner som hon lärde känna tidigt under sin tid i Sverige och som hon betraktar som några av sina allra närmaste vänner. Samtidigt är hon bekymrad över att det inte finns fler möjligheter för invandrare att bli vänner med etniska svenskar och att detta leder till känslor av bitterhet och frustration. Detta bottnar inte enbart i det politiska klimatet, utan också i en upplevelse av att inte kroppsligt passa in i normerna för svensk kultur. Det handlar bland annat om hur de använder sina kroppar och sina röster i offentliga miljöer. Basima beskriver det så här:

"Sättet vi använder våra händer på ... betyder inte att vi är aggressiva mot våra barn. Men vi har ett sätt att använda våra kroppar som skiljer sig från den svenska kulturen, eftersom den svenska kulturen är så tystlåten [...] så här är jag helt enkelt. Jag kan inte assimileras in i den här kulturen, eftersom jag kom hit för 15 år sedan och jag inte är svensk, och jag vet inte hur svenska mammor beter sig. Jag respekterar den här kulturen, men det betyder inte att jag kan göra på samma sätt eller leva enligt dess normer."

Basima menar att det skulle vara oärligt att förändra sitt sätt att använda kroppen på, särskilt när hon kommunicerar med andra. Hon har inte

vuxit upp i Sverige och även om hon kan observera det svenska habituset förmår hon inte göra det till sitt eget. Det finns en ambivalens i hur hon beskriver den svenska kulturen: som något hon respekterar, men som hon aldrig kommer att höra till. Basima upplever att hon är iakttagen när hon vistas på offentliga platser tillsammans med sina barn (se ovan) och att hon, under blicken från en föreställd svensk betraktare, alltid kommer att framstå som alltför högljudd eller alltför expressiv.

I linje med Fatimas tidigare kommentar berättade Laila för mig:

”Några av mina vänner som har bott här i 19 eller 12 år säger till mig: 'Även om vi har bott här i 20 eller 30 år kommer vi fortfarande inte att vara svenskar.' Det är den känslan, men jag vet inte varför det är så […] Jag har ett pass, men jag känner mig som en utomstående.”

Även om ingen av deltagarna gav någon enkel förklaring till känslan av att inte höra till, pekade de på flera sociala faktorer som ligger bakom deras känsla av besvikelse och desillusion. Utöver LVU-relaterade narrativ och regeringens tystnad kring folkmordet i Gaza lyfte deltagarna fram Sverigedemokraternas framväxt som ett invandringskritiskt parti samt de uppmärksammade koranbränningarna 2023.[8] När det gäller koranbränningarna misslyckades polisen till en början med att ingripa för att förhindra dem. Detta uppfattades av många muslimer i Sverige som att staten tog de antimuslimska aktivisternas parti.

När det gäller fallet Gaza berättade Laila att hon, trots att hon är svensk medborgare, inte känner att hon har något politiskt handlingsutrymme i Sverige. Hon sade:

"De senaste två åren har lärt mig mycket. Har någonting förändrats till följd av de demonstrationer som äger rum varje söndag på Sveriges gator? Vi kunde inte förändra någonting."

Såvitt hon kunde bedöma hade de demonstrationer som hon deltagit i blivit fullständigt ignorerade av det politiska etablissemanget.

SAMMANFATTNING

Jag har beskrivit den djupberättelse som ligger till grund för deltagarnas förståelse av sina erfarenheter av livet i Sverige. De ser Sverige som en plats präglad av omfattande övervakning, där de förväntas dölja eller överge djupt rotade värderingar och där det finns oskrivna regler som ständigt riskerar att få dem på fall. Denna djupberättelse utgör en möjlig förklaring till hur en rad negativa erfarenheter av den svenska socialtjänsten har kunnat vävas samman till vad som uppfattas som belägg för en sammanhängande konspirationsteori, vilken har tagits på allvar av en betydande andel av Sveriges muslimska befolkning. Den förklarar situationer där information framstår som trovärdig oavsett dess faktiska sanningshalt, eftersom den knyter an till människors erfarenheter av den normativa politikens villkor i Sverige.

Hittills har Socialstyrelsens insatser mot desinformation på den svenska regeringens uppdrag främst fokuserat på att tillhandahålla korrekt information. Men eftersom de föreställningar man försöker bemöta bygger på information som *känns* riktig, oavsett dess faktiska sanningshalt, är det viktigt att strategier för att bygga förtroende eller förbättra socialtjänstens (och i vidare mening den svenska statens) anseende tar hänsyn till den känslomässiga grund som sådana föreställningar vilar på. Därtill finns ett problem med så kallad ”avsändarlegitimitet”[9], där avsändaren av den ’korrekta’ informationen, Socialstyrelsen, inte åtnjuter mottagarnas förtroende. Den bidrar också till att förklara hur information kan framstå som trovärdig oavsett dess faktiska sanningshalt, genom att den knyter an till redan existerande erfarenheter av normativ politik i Sverige. Huruvida denna beskrivning även känns igen av muslimer i Sverige som inte ingick i mitt intervjumaterial återstår att undersöka och bör vara föremål för vidare forskning. Om det visar sig att denna djupberättelse

är allmänt utbredd finns det flera specifika faktorer som bör beaktas i förtroendeskapande insatser. Istället för att enbart korrigera felaktig information skulle myndigheter som Socialstyrelsen kunna ges ett mer långtgående uppdrag: att främja känslan av tillhörighet bortom en entydig föreställning om den offentliga sfären. Detta skulle kunna innebära att låta sig inspireras av Nancy Fraser,[9] och ompröva synen på en mångfald av offentligheter, inte som ett hot mot demokratin i form av så kallade ”parallellsamhällen”, utan som en nödvändig del av ett sammanhållet pluralistiskt samhälle.

TACK

Författaren tackar Erik Philip-Sörensens stiftelse för forskningsfinansiering (Ref: H2024-037).

Författarpresentation *Jonathan J. Morgan är postdoktoral forskare i etik vid Lunds universitets centrum för teologi och religionsvetenskap. I sin doktorsavhandling undersökte han religiös konversion bland ensamkommande flyktingbarn inom Svenska kyrkan, med särskilt fokus på erkännande och hur tro formas genom praktisk utövning. Han har en L.L.B. i juridik och politik från Cardiff University i Wales samt en M.A. i Mellanösternstudier från Lunds universitet. Hans nuvarande forskningsprojekt, ”Migrationsverkets kristendomar”, undersöker hur svenska migrationshandläggare definierar ”kristendom” i sin bedömning av asylansökningar som grundar sig på religiös konvertering. E-post: jonathan.morgan@ctr.lu.se*

[1] LVU syftar på den svenska lagen (1990:52), Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga**,** som reglerar vården av barn och unga i Sverige.
[2] Socialdepartementet. (2022). *Uppdrag att motverka ryktesspridning och desinformation om socialtjänsten (S2022/03244)*. Stockholm: Regeringskansliet.
[3] Morgan, J. J. & Goldman, A. J. (kommande). Beyond the facts of the matter: Addressing Socialstyrelsen’s efforts to counter the LVU-kampanjen conspiracy theory. In Drazkiewicz, E. & Gorbach, D. (Eds.) *Contesting conspiracies: Unpacking conflicts over disinformation*. Routledge.
[4] Intervjuerna genomfördes på svenska och engelska. I de fall citat hämtas direkt från engelskspråkiga intervjuer har eventuella grammatiska fel i originalet bevarats.
[5] Medlemmar i denna grupp är särskilt sårbara och känner stor oro inför att tala om socialtjänsten. Att bygga upp ett förtroende med dem skulle ha krävt en längre period av fältarbete än vad ett tre månader långt projekt medgav.
[6] Hochschild, A. R. (2016). *Strangers in their own land: Anger and mourning on the American right*. The New Press, p 135.
[7] Herz, M. & Lalander, P. (2019). An abstract and nameless, but powerful, bystander – ‘unaccompanied children’ talking about their social workers in Sweden. *Nordic Social Work Research*, 9(1), 18–28.
[8] Hajjaji, D. (2023, January 21). Turkey condemns burning of Qur’an during far-right protest in Sweden. The Guardian; Ritter, K., & Olsen, J. M. (2023, July 5). Quran burnings have Sweden torn between free speech and respecting minorities. AP News.
[9] Fraser, N. (1997). *Justice interruptus: Critical reflections on the ‘postsocialist’ condition*. Routledge.

© 2026 Author. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC-BY 4.0), which permits the user to copy, distribute, and transmit the work provided that the original author(s) and source are credited.